

geen andere Engelsen het voorbeeld van Fernell gaan volgen om zich te herstellen of verversen op plaatsen, waarvan ze weten dat dit verboden is. Tenslotte is streng bevolen om een vreemd schip dat daar werkelijk of voorgewend mocht komen te vervallen, slechts genoeg water en brandhout te leveren om Batavia te bereiken. Maar toen deze bevelen te Surabaja waren ontvangen, was volgens de brief van 20 februari 1765 Fernell al door het verboden oostelijk gat van Madura vertrokken echter zonder enige smokkel of anderszins. [fol. 2963] Zoals verzocht gaf het bestuur een beschrijving van de lange reis van *The Valentine* tussen Kanton en Java's Oostkust die hoofdzakelijk aan tegenspoed was te wijten.)

Concerneerende de particuliere vaart & handel hebben wij wegens het nogal achterblijven van de Manilhas vaarders, dat niet alleen tot merklijk nadeel van de Bataviasche colonie, maar ook direct tot prejuditie van de maatschappij strekt, op den 30<sup>e</sup> april passato zeer gaarne bewilligt dat twee particuliere scheepjes van den notaris Andries Jan Zallé en Compagnie derwaarts ten handel gezonden worden, ook om hem c.s. tegen de bepaalde prijzen te gerieven met kaneel, nagelen, noten en foelij, en teffens vrijheyd vergund om die kieltes te verkopen aan ingezetenen aldaar. Mits dezelve hier geleeverd en getransporteerd worden, teneynde daardoor dan ook die menschen gelegentheyd te geeven om weder als voorheen herwaarts te komen. Gelijk hierover in 't breede onse resolutie van den 30<sup>e</sup> april voormeld gewag maakt.

Fol. 2963r-v.

(Met het schip waarmee deze brief meegaat, wordt korporaal Henrik Eerhart meegestuurd, [fol. 2964] die bij een vonnis verleden jaar uit Compagnies gebied werd verbannen en van wie de gage vanaf zijn gijzeling op 6 januari 1761 is gestaakt. Dit naschip Westfriesland is in de vergadering van 29 maart 1765 voor de kamer Rotterdam bestemd, die in de voorlopige verrekening f 1.662.087 ten achter staat. Er is besloten dit schip uiterlijk tot 10 mei vast te houden om te wachten of er nog een bericht uit Ceylon komt. Eind april is de Leimuiden tot Ceylons retourschip aangewezen. De twaalf schepen van de eerste en tweede bezending vervoerden lading t.w.v. f 3.113.423 en die van dit naschip is f 93.778, of samen f 3.207.201. De lading van dit laatste schip is hoofdzakelijk 100.000 lb poedersuiker [fol. 2965] als onderlaag. Daarmee is er ruim 60.000 lb meer suiker verzonden dan de bij besluit van 20 augustus 1764 vastgestelde miljoen pond. Verder gaat er een kleine partij sapanhout mee en 200.000 lb Bourbonse koffiebonen, die bij besluit van 5 en 19 februari 1765 van de Engelse kapitein van *The Earl of Middlesex* tegen rsd  $5\frac{1}{4}$  het pikol zijn gekocht. Dit is  $58\frac{46}{63}$  % goedkoper dan de dergelijke aan de Kaap de Goede Hoop gekochte bonen, waardoor ook de schrale voorraad van overjarige Javase koffie vermeden kon worden. Verder gaat er nog 435.987 lb peper mee. Betreffende assignaties is op 5 maart 1765 slechts besloten om f 24.000,- zonder rente aan te nemen op conditie dat daarvoor in oktober assignaties worden verleend. De directeur-generaal is toegestaan om wat op die conditie wordt aangeboden, te accepteren. [fol. 2966] Binnen het totaal van de toegestane twintig ton volgen zulke stortingen direct op die het verleden jaar niet aangenomen konden worden. Hoewel men hoopt spoedig beslissingen van Heren XVII op voordrachten te zullen ontvangen, wordt de titulair gouverneur op Java's Oostkust, Johannes Vos, nadrukkelijk voorgedragen voor de bezoldiging van een commandeur, temeer daar de gage en emolumenten van een gouverneur zo worden vermeden. Men verzoekt een billijke behandeling van de verzoeken tot verhoging van de gage van degenen die zijn bevorderd. [fol. 2967] Personalia. Koopman en schepen Cornelis Bruijn en onderkoopman Joannes Frisch hebben een rapport ingediend over de van de Armeniër Alexander Satoer gekochte textiel. Ze waren voor die inkoop met f 17.258 belast en kunnen daarvan wegens de orders van Heren XVII niet ontheven worden. In de brief van [fol. 2968] 20 oktober 1764 was daartoe wel een voordracht gedaan. De Hoge Regering besloot evenwel op 23 april 1765 daar onder toezending van dat rapport nogmaals op aan te dringen. Bruijn en Frisch waren immers slechts keurders van de monsters van die textiel geweest en hadden geen invloed op de inkoop. Daarom hielden zij bij besluit van 16 augustus 1764 verhaal op de verantwoordelijken. Ze voerden aan dat de opbrengst van die